

Νίκη Σάκη Καράγιωργα: Η ηρωίδα πίσω από τον ήρωα

«Κύριοι στρατοδίκαι, οι λόγοι οι οποίοι με ωδήγησαν εις την σύστασιν της αντιστασιακής οργανώσεως Δημοκρατική Άμυνα... ήσαν οι εξής: ΠΡΩΤΟΝ: Η δια βιαίων μέσων κατάλυσις του δημοκρατικού πολιτεύματος της χώρας, υπό μιας ολιγομελούς ομάδος αξιωματικών. Ο ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΛΟΓΟΣ, κύριοι στρατοδίκαι, είναι το δικαίωμα αμύνης και αντιστάσεως κατά της επιβληθείσης δικτατορίας εις την χώραν υπό των ολίγων αξιωματικών οι οποίοι διενήργησαν το κίνημα. Πράγματι, οι αξιωματικοί αυτοί προέβησαν εις σειράν πράξεων προς επιβολήν δικτατορίας εις την χώραν. Επέβαλαν στρατιωτικόν νόμον επί μίαν τριετίαν. Απ' ό,τι γνωρίζω, δεν υφίσταται ιστορικών πράδειγμα χώρας του ελευθέρου κόσμου ευρισκομένου εις κατάστασιν ειρήνης, η οποία να επιβάλλει και να διατηρεί επί τόσον μακρόν διάστημα τον στρατιωτικόν νόμον.

Δεύτερον, οι αξιωματικοί κατήργησαν το Σύνταγμα του 1952 και τρίτον, δι' ενός δημοψηφίσματος κατά το 1968 ο ελληνικός λαός εξηναγκάσθη να απαλλοτριώσῃ τα βασικά ανθρώπινα δικαιώματά του... Αλλά τα βασικά ανθρώπινα δικαιώματα, κύριοι στρατοδίκαι, είναι αναπαλλοτριώτα...

Κύριοι στρατοδίκαι, μέχρι τώρα σας εξέθεσα τους λόγους δια τους οποίους συμμετέχω εις την Δημοκρατικήν Άμυναν... Είχα χρέος πρώτον, ως άνθρωπος απέναντι της ιστορίας. Απέναντι δηλαδή, όλων εκείνων που έχυσαν ποταμούς αίματος δια να κληροδοτήσουν εις ημάς την ελευθερίαν και την δημοκρατίαν. Δεύτερον, είχα χρέος ως καθηγητής απέναντι εις τους φοιτητάς μου. Εις τους νέους αυτούς δεν μετέδιδα μόνον ξηράς επιστημονικάς γνώσεις. Τους είχα γαλουχήσει με την ιδέαν ότι ορθαί αποφάσεις επί των μεγάλων προβλημάτων της χώρας λαμβάνονται μόνον με την δημοκρατικήν διαδικασίαν επιλογής... Τέλος, κύριοι στρατοδίκαι, είχα ένα προσωπικόν χρέος απέναντι του ελληνικού λαού και της πατρίδος. Αυτός ο λαός έκανε πολλές θυσίας και δαπάνας χάριν εμού... Τι ζητεί ως αντάλλαγμα από εμέ ο ελληνικός λαός και η πατρίς; Δύο μόνον πράγματα. Να προσφέρουν τας επιστημονικάς των υπηρεσίας και να είναι θεματοφύλακες των ηθικών και πνευματικών αξιών του ελληνικού λαού. Είχα υποχρέωσιν, επομένως, κύριοι στρατοδίκαι, να εξοφλήσω αυτό το μεγάλο χρέος μου, ακόμη και εάν παρίστατο ανάγκη να δώσω και την ζωήν μου».

Γράφει η Νίκη Καλτσούγια

Σε μια απολογία μερικών σελίδων του Σάκη Καράγιωργα, που αποσπάσματα παρέθεσα, περνά όλη η τραγική ιστορία της χώρας από την κατάλυση της δημοκρατίας στις 27 Απριλίου του 1967. Κατάλυση που έγινε ένα μήνα πριν διενεργηθούν εκλογές που είχαν εξαγγελθεί για τις 28 Μαΐου, οι οποίες θα έδιναν λύση στην πολιτική ανωμαλία, που ακολούθησε μετά την παραίτηση της κυβέρνησης του Γεωργίου Παπανδρέου, του «γέρου της δημοκρατίας», που καταγράφηκε στην ιστορία ως «το βασιλικό πραξικόπημα». Όμως, δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι ήδη υπήρχε σχέδιο ανατροπής του δημοκρατικού πολιτεύματος, αν αυτό περνούσε στα χέρια δημοκρατικών δυνάμεων. Ήταν το λεγόμενο «σχέδιο των στρατηγών», το οποίο πρόλαβαν να αξιοποιήσουν κατώτεροι αξιωματικοί. Η εισαγγελική πρόταση στη δίκη των πρωταιτίων του πραξικοπήματος αναφέρει τα εξής: «Η 21η Απριλίου προέρχεται από παλαιότερα κατάλοιπα άλλων παραστρατιωτικών οργανώσεων, αι οποίαι ανεπύχθησαν εις τον ελληνικόν στρατόν. Εννώ την οργάνωσιν του ΙΔΕΑ, ο οποίοςς ννέχθη στα παρασκήνιά του, μεγάλωσε και εγαλούχησεν και έδωσε εις το προσκήνιο της ιστορίας, την 21ην Απριλίου.»

Έτσι επανήλθαν οι τραγικές πολιτικές συνθήκες της κατοχής και του εμφυλίου: Στρατιωτικός νόμος, πιστοποιητικά κοινωνικών φρονημάτων, που ως σημειωθεί δεν είχαν μέχρι τότε καταργηθεί, προληπτικές συλλήψεις πολιτικών προσώπων, εκτοπισμοί, ασφυκτικά μέτρα παρακολούθησης της ζωής των πολιτών και κάθε είδους διώξεις, λογοκρισία, φυλακίσεις και βασανιστήρια. Τα κολαστήρια της ΕΑΤ-ΕΣΑ και οι φυλακές Αβέρωφ, Ωρωπού, Αίγινας, Κορυδαλλού, Γεντί-Κουλέ, Ιτζεδίν Κέρκυρας, αλλά και αστυνομικά τμήματα, ήσαν τα καθαρτήρια, οι «ναοί» της ανάνηψης από το αμάρτημα του ενεργού δημοκρατικού φρονήματος. Στα πανεπιστήμια είχε επιβληθεί ιδιαίτερα ασφυκτικό

Συνέχεια στη σελίδα 22

